

تربیت هنری

مؤلفین :

عاطفه فرشته مقدم

رسول ملایی

سرشناسه :	فرشیدمقدم، عاطفه، ۱۳۵۷ -
عنوان و نام پدیدآور :	تریت هنری / مولفین عاطفه فرشیدمقدم، رسول ملایی.
مشخصات نشر :	زنجان: تخت سلیمان، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری :	۱۲۶ ص.
شابک :	۹۷۸-۹۶۴-۸۰۷۰-۵۴-۵
وضعیت فهرست نویسی :	فیا
یادداشت :	کتابنامه.
موضوع :	هنر در آموزش و پرورش
موضوع :	Art in education
موضوع :	هنر -- راهنمای آموزشی
موضوع :	Art -- Study and teaching
شناسه افزوده :	ملایی، رسول، ۱۳۵۹ -
رده بندی کتبی :	۱۳۹۵۳۵ / ۴۴۴
رده بندی یویی :	۳۷۲/۵
شماره کتابشناسی ملی :	۴۲۰۴

انتشارات تخت سلیمان: زنجان - انصاریه، نبش بوستان ۱۷ - پ ۵ - تلفن ۰۹۱۲۷۴۰۸۶۶۱

عنوان کتاب: تریت هنری

مؤلفین: عاطفه فرشید مقدم، رسول ملایی

ناشر: انتشارات تخت سلیمان

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

شابک: ISBN: ۹۷۸-۹۶۴-۸۰۷۰-۵۴-۵

قیمت: ۵۰۰۰ ریال

کلیه حقوق این اثر برای مؤلفین محفوظ است.

فهرست مطالب

عنوان

شماره صفحه

۱۱	مقدمه:
	فصل اول: مروری بر هنر در آموزش و پرورش
۱۵	مقدمه:
۱۶	ضرورت آموزش هنر در مدارس:
۱۷	سیر تغییر تحول کلمه هنر:
۱۷	معنی و مفهوم هنر:
۲۲	مفهوم و معنای هنر از دیدگاه تربیتی:
۲۳	مفهوم زیبایی و احساس در هنر:
۲۳	تعریف و موضوع تربیت:
۲۴	تربیت در فرهنگ اسلامی:
۲۴	مفهوم تربیت هنری:
۲۵	بینش و نگرش هنری:
۲۵	هنر پیرو و هنر پیشرو:
۲۶	نکته های شنیدنی درباره هنر:
۲۸	تربیت هنری:
۲۸	تعریف و تبیین مفهوم تربیت هنری:
۲۹	عناصر و مفاهیم اساسی این تعریف عبارتند از:
۳۰	تبیین الگوی مطلوب تربیت هنری:
۳۲	اهداف تربیت هنری در سه حیطه ی هدفهای تربیتی:

الف) سطح دانش	۳۲
ب) سطح مهارت	۳۲
ج) سطح نگرش	۳۲
۲- محتوای تربیت هنری	۳۶
۳- فرصتهای یادگیری تربیت هنری	۳۷
۴- ارزشیابی تربیت هنری	۳۹
الگوی رشد نقاشی کودکان عادی	۴۲
فعالیت های هنری کودکان	۴۴
چرا کودکان نقاشی می کنند	۴۹

فصل دوم: تولید هنری و انواع هنر

گفتار اول: «تولید هنری»	۵۳
انواع هنر	۵۳
۱- طراحی	۵۳
تعریف طراحی (رسمی):	۵۳
انواع طراحی:	۵۷
تاریخچه هنر طراحی:	۵۷
۱- نقاشی	۶۰
تعریف نقاشی	۶۰
مراحل نقاشی:	۶۲
۲- هنرهای تجسمی:	۶۳
آموزه های هنرهای تجسمی:	۶۳

- ۶۴..... مبانی هنرهای تجسمی:
- ۶۵..... عناصر و نیروهای بصری:
- ۶۵..... عناصر اولیه ی بصری:
- ۶۶..... کیفیات بصری:
- ۶۷..... قدرت و حساسیت بصری:
- ۶۷..... اهمیت مواد بصری:
- ۶۸..... ۳- نگارگری.....
- ۶۸..... نگارگری ایران.....
- ۶۸..... ویژگیهای نگارگری ایرانی.....
- ۷۰..... ۴- مینیاتور.....
- ۷۲..... افسون قلم:.....
- ۷۳..... نقش و نگارهای ایرانی:.....
- ۷۴..... جهان خاص نقاشی ایرانی:.....
- ۷۴..... شناسایی مقدماتی نقاشی ایران:.....
- ۷۶..... سیر تاریخ نقاشی قدیم ایران:.....
- ۷۹..... تاثیر هنر نقاشی در تربیت.....
- ۸۰..... ۵- خوشنویسی:.....
- ۸۲..... هنر مقدس:.....
- ۸۳..... لوح و قلم:.....
- ۸۳..... هندسه ی روحانی:.....
- ۸۴..... خط و خوشنویسی در آیات و روایات:.....

- ویژگی های بصری و زیبایی شناختی انواع خوشنویسی: ۸۵
- مشق و آداب آن: ۸۶
- اصول دوازده گانه ی خوشنویسی: ۸۷
- حفظ و صیانت خوشنویسی: ۸۹
- سیر تکامل خط در ایران: ۹۰
- سیر تحول خوشنویسی در ایران: ۹۱
- تأثیر هنر خوشنویسی در تربیت ۹۳
- هنرهای ایران ۹۴
- اهمیت هنرهای ایران: ۹۴
- هنرهای سنتی ایران: ۹۵
- رشته های عمده صنایع مستظرفه به شرح زیر است: ۹۵
- گفتار دوم: «تاریخ هنر» ۹۷
- هنر نخستین: ۹۷
- هنر نوین: ۹۸
- هنر مطلق: ۹۸
- گفتار سوم: «زیبایی شناسی» ۹۹
- جلوه ی جمال: ۹۹
- تعریف زیبایی: ۱۰۱
- زیبایی شناسی چیست؟ ۱۰۴
- انواع زیبایی: ۱۰۵
- ملاک زیبایی: ۱۰۷

- ۱۰۸ منشاء هنر و زیبایی:
- ۱۰۹ رابطه ی هنر و زیبایی:
- ۱۱۱ گفتار چهارم: «نقادی هنری»
- ۱۱۱ نقد هنری چیست؟
- ۱۱۲ هویت تاریخ هنر و نقد هنر:
- ۱۱۴ پیشنهاد کاربردی:
- ۱۱۵ پیشنهاد برای تحقیقات بعدی:
- ۱۱۹ منابع و مآخذ:
- ۱۱۹ الف- کتاب ها
- ۱۲۴ ب- مقاله ها و نشریات

مقدمه:

نهاد آموزش و پرورش در هر جامعه ای دارای کارکردهای مختلفی است. یکی از این کارکردها که بیانگر بخش مهمی از اهداف این نهاد می باشد، تلاش در جهت رشد و شکوفایی توانایی ها و قابلیت های هنری و زیبایی شناختی دانش آموزان است. اهمیت این کارکرد از آنجا ناشی می شود که اصولاً، آموزش هنر و تربیت هنری در بروز نوآوری و خلاقیت، رشد اخلاقی، پرورش عواطف و احساسات (تربیت عاطفی)، شکل گیری تغییرات عمیق و پایدار در سلوک فردی، رشد مهارتی، نظم، صفت و تأثیری شگرف دارد. هنر تجسم خلاقیت انسان و حس زیبایی شناختی اوست.

هنر در پایدارترین و اصلی ترین جلوه های خود به آرمانها، شناخت ها، احساس ها، مهارت ها و ارزش های زرف و بنیادی نظر دارد که انسان با تکیه بر آن، از علایق و شناخت های سطحی می گذرد.

در واقع، هنر تحول واقعی و اصیل انسان را، که نتیجه رو کردن آگاهانه و آزادانه وی به ارزشهاست، امکان پذیر می سازد. ازپس که این تحول را ممکن و تسهیل می کند، تربیت است. از این رو «ما به تربیت هنری بیشتر و بهتر به منظور پرورش انسان های کامل و رشد یافته، یعنی شهروندانی که مدن مایسته و مطلوبی را ارزش گذاری کنند، نیازمندیم». بستگی میان تربیت و هنر چندان است که حتی برخی از صاحب نظران معتقدند که پایه اصلی تربیت، هنر می باشد.

«هنر اساس تربیت است، هنر عقل و احساس ما را متحد، تخیل ما را تحریک و محیط ما را دگرگون می کند. سال ها پس از آنکه دستاوردهای مادی، فراموش می شود، هنر به منزله نماد نگرش های معنوی، باقی می ماند.

هنر از هر نظر شاهدهی است بر جستجوی بشر برای بدست آوردن جاودانگی.
(مایر، ۱۳۷۴)

اگرچه به قول امرسون «هنر دریافتی است عرفانی که فقط بخشی از آن قابل انتقال است» (مان)، ولی با وجود این، نمی توان منکر نقش و تأثیر قابل ملاحظه عوامل و تجارب آموزشی در رشد و پرورش قابلیت های هنری دانش آموزان شد، اما متأسفانه امروزه در مدارس و مراکز آموزشی کشور ما، اساساً تربیت هنری به جد گرفته نمی شود و در برنامه های درسی مدارس از جایگاه مناسبی برخوردار نمی باشد.

در صحنه تعلیم و تربیت هنری، حتی در شکل محدود و ناقص خود به مثابه یک قلمرو و محتوایی بی اهمیت مطرح است و ساعات تدریس هنر بین دبیران دروس دیگر تقسیم می شود تا ساعات معارف ایشان کامل گردد، و نقصان بزرگ دیگر، نبود نیروی متخصص و آموزش دیده است. نتیجه چنین وضعیتی، محروم کردن دانش آموزان از مجموعه وسیعی از تجارب هنری، آموزشی و پرورشی نیز آن دسته از قلمروهای معنایی است که تأثیر سازنده ای در عیان ساختن و بارور کردن قابلیت های خلاقانه آنها دارد. (مهر محمدی، امینی، ۱۳۸۰)